

SİRKÜLER 2023/27: 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Birleşik Uzmanlar YMM ve Bağımsız Denetim AŞ

Kamuoyunda Vergi affı kanunu olarak adlandırılan 7440 sayılı Kanun 12.03.2023 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunda vergi, gümrük vergisi, Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları ve bunlar dışında birçok kamu alacağının yeniden yapılandırılarak ödenmesine ilişkin hükümler bulunmaktadır. Bu sirkülerimizde Kanun'un Vergilendirmeye ilgili hükümleri kolay anlaşılır olması açısından tablolastırılarak özetlenmiştir.

23.03.2023

İÇİNDEKİLER

1. Kanunla Düzenleme Yapılan Konular	4
2. Kanunun Kapsadığı Dönem ve Tarihler	4
3. Kesinleşmiş Alacaklarda Ödenecek ve Silinecek Tutarlar	5
4. Kesinleşmemiş veya Dava Safhasında Bulunan Alacaklar	7
5. Kanunun Yayımlandığı Tarih İtibarıyla; Uzlaşma Hükümlerinden Yararlanılmak Üzere Başvuruda Bulunulmuş, Uzlaşma Günü Verilmemiş Veya Uzlaşma Günü Gelmemiş Ya Da Uzlaşma Sağlanamamış, Ancak Dava Açma Süresi Geçmemiş Alacaklar (Tarhiyat Öncesi Uzlaşma İnceleme Aşaması Kapsamında Sayılmaktadır)	10
6. İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemler	10
7. Pişmanlıkla veya Kendiliğinden Verilen Beyannameler	12
8. Matrah Artırımı	12
8.1 Matrah Artırımına Konu Yıllar ve Vergi Türleri	12
8.2 Gelir Vergisi Mükellefleri Matrah Artırım Oran ve Asgari Tutarları	12
8.3 Kurumlar Vergisi Matrah Artırım Oran ve Tutarları	13
8.4 Katma Değer Vergisi Matrah Artırımı	14
8.5 Gelir Stopaj ve Kurumlar Stopaj Vergisi Artırımı	15
8.5.1 Hizmet Erbabına Yapılan Ücret Ödemelerinde Vergi Artırımı	16
8.5.2 Serbest Meslek Erbabına Yapılan Ödemeler ve Kira Ödemelerinde (Kooperatiflere ödenenler dahil) Vergi artırımı	16
8.5.3 Yıllara Sari İnşaat ve Onarma İşlerine İlişkin Yapılan Ödemelerde Vergi Artırımı ...	17
8.5.5 Çiftçilere ve Vergiden Muaf Esnafa yapılan ödemelerde Vergi Artırımı	18
8.5.6 Gelir Stopaj Kurumlar Stopaj Vergisi Artırımında Ortak Hususlar	18
8.7 VUK 359/b Kapsamında veya Terörle Bağlantılı Olduğu Konusunda Hüküm Giyenler Matrah Artırımı Hükümlerinden Yararlanamayacak, Bu Konuda Vergi İncelemesi Devam Edenler Şartlı Olarak Başvuru Yapabilecektir	20
8.8 Matrah Artırımına İlişkin Başvuru ve Verginin Ödenmesi	21
9. İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi	22
9.1 İşletmede Mevcut Olduğu Hâlde Kayıtlarda Yer Almayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşların Düzeltilmesi	22
9.2 Kayıtlarda Yer Aldığı Hâlde İşletmede Bulunmayan Varlıklara İlişkin Düzeltme	23

9.3 Kayıtlarda Yer Aldığı Hâlde İşletmede Bulunmayan Kasa Mevcudu Ve Ortaklardan Alacaklar Hesaplarının Düzeltilmesi	23
10. 7256 ve 7326 Sayılı Kanunların İlgili Hükümlerine Göre Yapılandırılan Alacaklardan Kalan Taksitler Bu Kanun Hükümlerine Göre Yapılandırılabilir	23
11. Ek Vergiye İlişkin Düzenleme.....	24
11.1 Ek Verginin Matrahı ve Oranı	24
11.2 Ek Vergiye Tabi Olmayacak Kurumlar Vergisi Mükellefleri	24
11.3 Üzerinden Ek Vergi Hesaplanmayacak Olan Kurumlar Vergisi Beyannamesindeki İstisna ve İndirimler	25
11.4 Ek Verginin Beyan ve Ödemesi	25
11.5 Ek Verginin Gider Kaydı	26
11.6 Ek Verginin Anayasaya Uygunluğu Tartışması.....	26

Kamuoyunda Vergi affı kanunu olarak adlandırılan 7440 sayılı Kanun 12.03.2023 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunda vergi, gümrük vergisi, Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları ve bunlar dışında birçok kamu alacağının yeniden yapılandırılarak ödenmesine ve deprem dolayısıyla getirilen Ek Vergiye ilişkin hükümler bulunmaktadır. **İzleyen bölümlerde Kanun'un vergilendirmeye ilgili hükümleri** kolay anlaşılır olması açısından tablolaştırılarak özetlenmiştir.

1. Kanunla Düzenleme Yapılan Konular

Kesinleşmiş Alacaklar
Kesinleşmemiş veya Dava Safhasındaki alacaklar
İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemler
Pişmanlık veya Kendiliğinden Verilen Beyannameler Nedeniyle Yapılan Tarhiyatlara İlişkin Hükümler
Matrah Ve Vergi Artırımına İlişkin Hükümler
İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesine İlişkin hükümler
Kurumlar Vergisi Mükelleflerin Ek Vergi Ödemesine ilişkin Hükümler

2. Kanunun Kapsadığı Dönem ve Tarihler

Vergiler/Vergi aslına bağlı cezalar	- 31/12/2022 tarihinden önceki dönemler - Beyana dayanan vergilerde 31/12/2022 tarihine kadar verilmesi gereken beyannameye ilişkin olanlar - 2022 yılına ilişkin olanlarda 31/12/2022 tarihine kadar tahakkuk edenler
-------------------------------------	--

Vergi Aslına Bağlı Olmayan Vergi Cezaları (usulsüzlük ve özel usulsüzlük gibi)	31/12/2022 tarihine kadar yapılan tespitlere dayalı olanlar
İdari Para Cezaları	31/12/2022 tarihinden Önce verilmiş olanlar
Gümrük Kanunu'na göre yükümlülük doğan gümrük vergileri, idari para cezaları	31/12/2022 tarihinden önce gümrük yükümlülüğü doğanlar
Kapsamdaki Diğer Amme alacakları	6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan asli ve fer'i amme alacakları,

3. Kesinleşmiş Alacaklarda Ödenecek ve Silinecek Tutarlar

Ödenecek Tutarlar	Tahsilinden Vazgeçilecek Tutarlar
Vergi / Gümrük vergisi asıllarının tamamı	Vergi aslına bağlı olarak kesilen cezaların (vergi ziyayı) ya da idari para cezalarının tamamı
Vergi aslına bağlı olmayan cezaların (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları) %50'si	Vergi aslına bağlı olmayan cezaların kalan %50'si
İştirak fiili nedeniyle kesilen vergi cezalarının %50'si	İştirak fiili nedeniyle kesilen vergi cezalarının kalan %50'si
Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsil edilen idari para cezalarının tamamı ile bunlara bağlı olarak Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	Cezaya bağlı feriler
Vergi/Gümrük Vergilerine bağlı Gecikme faizi, gecikme zammı ve gecikme cezası yerine kanunun yayım tarihine kadar Yİ-ÜFE esas alınarak belirlenecek tutar. (Alacak tutarının ilk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde , hesaplanan Yİ-ÜFE tutarın %10'u)	Vergi/Gümrük vergisi ve cezalara bağlı Gecikme cezası, gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer'i alacakların tamamı. Gümrük vergilerinde aslı bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen idari para cezalarının tamamının
Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarının %30'u ve varsa gümrük vergileri aslının tamamı ile Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE oranları esas alınarak belirlenecek tutar	Cezaların %70'i ile alacak asıllarına bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı
Gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş idari para cezaları ile Kabahatler Kanununun iştirak hükümleri nedeniyle kesilmiş idari para cezalarının %50'sinin	Bu cezaların %50'si

Yİ-ÜFE Uygulamasında Dikkate Alınacak Oranlar

Bu Kanun kapsamında Yİ-ÜFE aylık değişim oranları aşağıdaki şekilde dikkate alınacaktır:

- 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranları,
- 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranları,
- 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranları,
- 1/11/2016 tarihinden itibaren aylık %0,75 oranı.

Kesinleşmiş Alacaklarda Başvuru ve Ödeme Vadeleri ve Şartları

Başvuru: 31/05/2023 tarihine kadar borçlu olunan ilgili idareye başvurulacaktır.

Ödeme: İlk taksit ödemesi 30/06/2023 tarihine kadar, diğer taksitleri izleyen aylık dönemler halinde olmak üzere **ayda bir taksit ödemeli** on iki, on sekiz, yirmi dört, otuz altı veya kırk sekiz eşit taksitte ödenebilecektir. Taksit sayılarına göre toplam borç (Anapara + Yİ-ÜFE) aşağıdaki katsayılar ile çarpılmak suretiyle taksitli ödeme tutarı bulunacaktır.

Hesaplanan tutarın tamamı ilk taksit ödeme süresi içinde ödenir ise;

- Taksitlendirilen anapara borca katsayı uygulanmaz,
- Asli borçla birlikte Yİ-ÜFE uygulanarak yapılandırılan ferî alacağın %10'u ödenir, %90'ı silinir
- Asli alacağa bağlı olmaksızın Yİ-ÜFE uygulanarak hesaplanan ferî alacağın %50'si ödenir, %50'ı silinir
- Yapılandırılan Hazine ve Maliye Bakanlığınca tahsil edilen idari para cezalarında ayrıca %25 indirim yapılır

Yapılandırılan borcun taksitle ödenmesi halinde 12, 18, 24, 36 ve 48 eşit taksitte ödenmesi seçeneklerinden birinin tercih edilmesi şart olup uygulanacak katsayılar aşağıdaki gibi olacaktır.

12 Taksit	18 Taksit	24 Taksit	36 Taksit	48 Taksit
1,09	1,135	1,18	1,27	1,36

Tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilecektir.

Taksitle ödenmek üzere yapılandırılan borçlarda ilk iki taksitin zamanında ödenmesi şarttır. Ayrıca taksitlerden bir takvim yılında en fazla üç tanesinin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hali kanunun ihlali sayılmayacaktır.

Alacakların tamamının kanuna uygun olarak ödenmemesi halinde, borçlular ödedikleri tutarlar kadar kanun hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Kanunun yayınlandığı 12.03.2023 tarihinden ilk taksit tarihi olan 30/06/2023 tarihine kadar faiz hesaplanmayacaktır.

4. Kesinleşmemiş veya Dava Safhasında Bulunan Alacaklar

Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar aşağıdaki ana başlıkta sınıflandırılabilir.

1. İlk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tarhiyatlar,
2. İtiraz/istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklar,

4.1. İlk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tarhiyatlarda

Alacak Konusu	Tahsil edilecek/Tahsilinden Vazgeçilecek Tutarlar
Vergi/Gümrük vergisinin aslı	%50'si ödenecek
	Kalan kısmın (%50'nin) tahsilinden vazgeçilecek
Vergi aslına bağlı vergi cezası/idari para cezası ve gecikme zamları	Cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilecek
Vergi aslına bağlı olmayan cezalar (usulsüzlük, özel usulsüzlük) / İştirak nedeniyle kesilen vergi cezaları	Cezaların %25'i ödenecek
	Cezaların %75'nin tahsilinden vazgeçilecek
Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı	Vergi aslının ödenecek %50'lik kısmı üzerinden, aylık Yİ/ÜFE oranları ile hesaplanacak tutar tahsil edilecek
	Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamının tahsilinden vazgeçilecek

4.2.İtiraz/istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş son kararın tarhiyatı terkin olması halinde

Alacak Konusu	Tahsil edilecek/Tahsilinden Vazgeçilecek Tutarlar
Vergi/Gümrük vergisinin aslı	İlk tarhiyata/ tahakkuka esas verginin/gümrük vergisinin %10'si ödenecek.
	Verginin/Gümrük Vergisinin %90'ının tahsilinden vazgeçilecek.
Vergi aslına bağlı vergi cezası/idari para cezası ve gecikme zamları	Tamamının tahsilinden vazgeçilecek
Vergi aslına bağlı olmayan cezalar (usulsüzlük, özel usulsüzlük) / İştirak nedeniyle kesilen vergi cezaları	Asla bağlı olmayan cezaların %10'u ödenecek.
	Cezanın %90'ının tahsilinden vazgeçilecek
Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı	Vergi aslının ödenecek %10'lık kısmı üzerinden, aylık Yİ/ÜFE oranları ile hesaplanacak tutar tahsil edilecek Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamının tahsilinden vazgeçilecek

4.3.İtiraz/istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş son kararın tarhiyatı tasdik olması halinde

Alacak Konusu	Tahsil edilecek/Tahsilinden Vazgeçilecek Tutarlar
Vergi/Gümrük vergisinin aslı	İlk tarhiyata/ tahakkuka esas verginin/gümrük vergisinin tasdik edilen kısmın tamamı, terkin edilen kısmın %10'unu ödenecek.

Vergi aslına bağlı vergi cezası/idari para cezası ve gecikme zamları	Tamamının tahsilinden vazgeçilecek
Vergi aslına bağlı olmayan cezalar (usulsüzlük, özel usulsüzlük)	Asla bağlı olmayan cezaların %50'si ödenecek.
	Cezanın %50'sinin tahsilinden vazgeçilecek
Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı	Vergi aslının ödenecek %100-%10'luk kısmı üzerinden, aylık Yİ-ÜFE oranları ile hesaplanacak tutar tahsil edilecek
	Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamının tahsilinden vazgeçilecek

4.4.İtiraz/istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş son kararın Danıştay veya İdare Mahkemesince vergi mahkemesi kararını bozma kararı olması halinde (*)

Alacak Konusu	Tahsil edilecek/Tahsilinden Vazgeçilecek Tutarlar
Vergi/Gümrük vergisinin aslı	İlk tarhiyata/ tahakkuka esas verginin/gümrük vergisinin %50'si ödenecek.
Vergi aslına bağlı vergi cezası/idari para cezası ve gecikme zamları	Tamamının tahsilinden vazgeçilecek
Vergi aslına bağlı olmayan cezalar (usulsüzlük, özel usulsüzlük)/ İştirak nedeniyle kesilen vergi cezaları	Asla bağlı olmayan cezaların %25'i ödenecek.
	Cezanın %75'nin tahsilinden vazgeçilecek
Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı	Vergi aslının ödenecek %50'lik kısmı üzerinden, aylık Yİ/ÜFE oranları ile hesaplanacak tutar tahsil edilecek
	Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamının tahsilinden vazgeçilecek

- (*) Bozma kararının kısmen onama kısmen bozma olması halinde;
a) Onanan kısmı için 4.3.maddedeki tabloda yer aldığı şekilde,
b) Bozulan kısmı için 4.1. maddedeki tabloda yer aldığı şekilde,
İşlem yapılacaktır.

Bu maddeye göre ödenecek alacakların tespitinde esas alınacak olan **en son karar**, tarhiyata/tahakkuka ilişkin verilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarihten (bu tarih dâhil) önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.

5. Kanunun Yayımlandığı Tarih İtibarıyla; Uzlaşma Hükümlerinden Yararlanılmak Üzere Başvuruda Bulunulmuş, Uzlaşma Günü Verilmemiş veya Uzlaşma Günü Gelmemiş Ya Da Uzlaşma Sağlanamamış, Ancak Dava Açma Süresi Geçmemiş Alacaklar (Tarhiyat Öncesi Uzlaşma İnceleme Aşaması Kapsamında Sayılmaktadır)

Alacak Konusu	Tahsil edilecek/Tahsilinden Vazgeçilecek Tutarlar
Vergi/Gümrük vergisinin aslı	%50'si ödenecek Kalan kısmın (%50'sinin) tahsilinden vazgeçilecek
Vergi aslına bağlı vergi cezası/idari para cezası ve gecikme zamları	Cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilecek
Vergi aslına bağlı olmayan cezalar (usulsüzlük, özel usulsüzlük)	Cezaların %25'i ödenecek Cezaların %75'inin tahsilinden vazgeçilecek
Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı	Vergi aslının ödenecek %50'lik kısmı üzerinden, aylık Yİ/ÜFE oranları ile hesaplanacak tutar tahsil edilecek Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamının tahsilinden vazgeçilecek,

6. İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemler

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk edecek vergiler ile bunlara bağlı cezalar ve gecikme faizleri ile vergi aslına bağlı olmayan cezalar (Kanunun yayımlandığı tarihten önce tamamlandığı hâlde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporlarına göre yapılacak tarhiyatlar dahil)

Alacak Konusu	Tahsil edilecek/Tahsilinden Vazgeçilecek Tutarlar
Vergi aslı	%50'si ödenecek Kalan kısmın (%50'nin) tahsilinden vazgeçilecek
Vergi aslına bağlı vergi cezası	Cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilecek
Vergi aslına bağlı olmayan cezalar (usulsüzlük, özel usulsüzlük) / İştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyaı cezası	Cezaların %25'i ödenecek Cezaların %75'inin tahsilinden vazgeçilecek
Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı	Vergi aslının ödenecek %50'lik kısmı üzerinden, kanunun yayımlandığı Haziran 2021 tarihine kadar aylık Yİ/ÜFE oranları ile hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizi tahsil edilecek Kanunun yayım tarihine kadar hesaplanan gecikme faizi tamamının tahsilinden vazgeçilecek
Ödeme	İlk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere aylık taksitler halinde oniki eşit taksit

Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebiyle veya izaha davet kapsamında verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu hükümler uygulanacaktır.

7440 sayılı Kanuna göre matrah ve vergi artırımında bulunan mükellefler hakkında, artırımda bulunulan yıllar ve vergi türleri ile ilgili olarak Kanunun yayımı tarihinden önce **başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerinin Kanunun yayımını izleyen yedi iş günü içinde, 21 Mart 2023 tarihine (bu tarih dâhil) kadar, sonuçlandırılması şarttır.** Bu süre içinde sonuçlandırılmayan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine devam edilmeyecek, bulunduğu safhada bırakılacaktır. Mükellefler sadece artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan veya artırılan vergileri ödeyeceklerdir.

- Matrah artırımında bulunan mükelleflerin yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili incelemeler,
- Artırım talebinde bulunulan dönemlerden sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemeler ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç

kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile ilgili incelemeler,

Sürecektir.

7. Pişmanlıkla veya Kendiliğinden Verilen Beyannameler

Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak 31/05/2023 tarihine kadar;

- VUK 371 inci maddesine göre pişmanlıkla veya 30. Md. göre kendiliğinden beyannamelerin verilmesi,
- 31.12.2022 tarihinden önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu hâlde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması,
- 4458 sayılı Kanuna ve ilgili diğer kanunlara göre tahakkuku ve tahsili gerektiği hâlde yükümlü tarafından beyan edilmeyen aykırılıkların, ilgili gümrük idaresine bildirilmesi,

Durumunda

Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilecek Tutar
Tarh edilen verginin tamamı	Vergi cezaların tamamı, vergi ziya cezasının tamamı
Pişmanlık zammı veya gecikme faizi yerine Kanunun yayımlandığı tarihinin kadar Yİ-ÜFE tutarı	Pişmanlık zammı ve gecikme faizinin tamamı

8. Matrah Artırımı

8.1 Matrah Artırımına Konu Yıllar ve Vergi Türleri

Yıllar	Vergi Türleri
2018-2022	Gelir Vergisi
2018-2022	Kurumlar Vergisi
2018-2022	Katma Değer Vergisi
2018-2022	Gelir Vergisi Stopaj Matrahları
2018-2022	Kurumlar Vergisi Stopaj Matrahları

8.2 Gelir Vergisi Mükellefleri Matrah Artırım Oran ve Asgari Tutarları

Yıllar	Matrah Artırım Oranları	Asgari Artırım Tutarları		Uygulanacak Vergi Oranı	İndirimli Vergi Oranı
		Bilanço esas ve serbest kazancı	İşletme Hesabı Esası		
2018	%35	94.000	63.800	%20	%15
2019	%30	99.600	66.400	%20	%15
2020	%25	105.800	70.500	%20	%15
2021	%20	112.400	75.000	%20	%15
2022	%25	200.000	105.000	%20	%15

Geliri, sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibarıyla 1/10'undan, geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için 2/5'inden, geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için ise işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az olamayacaktır.

8.3 Kurumlar Vergisi Matrah Artırım Oran ve Tutarları

Yıllar	Matrah Artırım Oranları	Asgari Matrah Artırım Tutarları	Uygulanacak Vergi Oranı	İndirimli Vergi Oranı
2018	%35	200.000	%20	%15
2019	%30	215.000	%20	%15
2020	%25	230.000	%20	%15
2021	%20	260.000	%20	%15
2022	%25	500.000	%20	%15

Gelir ve kurumlar vergisi matrah artırımını konusunda aşağıdaki ortak hususlar geçerlidir.

- Gelir ve Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin matrah artırımında bulunulan yıllara ait beyannamelerin kanuni sürelerde verilmiş ve vergilerin zamanında ödenmiş olması (20 TL'ye kadar eksik ödemeler bu şartın ihlali sayılmamıştır) ve bu vergi türleri için kanunun taksitlendirme ve dava aşamasındaki vergilerle ilgili hükümlerinden yararlanılmamış olması kaydıyla artırılan matrahlara **vergi oranı %15 olarak** uygulanacaktır.
- Gelir ve Kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya kazanç elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve kazançlarını vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması hâlinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar tablolarda yer verilen asgari matrahlardan az olamayacaktır.
- İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanacaktır.

- Mükellefler, matrahlarını artırdıkları takdirde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılamayacaktır. **ÖNEMLİ: Bu imkandan yararlanılabilmesi için matrah artırımına ilişkin vergilerin kanunda düzenlenen süre ve şekilde ödenmesi şarttır.**
- Tüm yıllar için matrah artırımını yapılabileceği gibi bazı yıllar için de matrah artırımını yapılabilecektir.
- **DİKKAT:** Artırımında bulunulan yıllara ait **zararların %50'si, 2022 ve izleyen yıllar kârlarından** mahsup edilebilecektir. 2022 yılında matrah artırımında bulunulması halinde 2022 yılı zararı sonraki yıl karlarından mahsup edilemeyecektir.
- İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllara devrolan zararlar ve geçmiş yıl zararları **artırılan matrahlardan mahsup** edilemeyecektir.
- Kanunun yayımlandığı tarihten önce kesinleşen tarhiyatlar matrah artırımında dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.
- Kurumlar vergisi mükelleflerinde Kar dağıtımına bağlı stopaj uygulaması matrah artırımını kapsamında değildir.
- Artırılan matrahlar üzerinden **ödenen vergiler KKEG** niteliğindedir.

8.4 Katma Değer Vergisi Matrah Artırımı

Mükellefler, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtlı verilenler dâhil) **hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı** üzerinden katma değer vergisini artırdıkları takdirde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

Yıllar	Artırım Oranları
2018	%3
2019	%3
2020	%2,5
2021	%2
2022	%2

- KDV Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve geçici 17nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükellefler için artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.
- Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması hâlinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur.
- Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, ilgili yıl için **gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla** artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu KDV matrah artırımından yararlanılır.

- **DİKKAT:** İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması veya diğer nedenlerle hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması ile tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle KDV matrah artırımında bulunulabilir. İlgili takvim yılı içinde bu paragrafta belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükelleflerin ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olamaz. Bu kapsama giren mükellefler de, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları hâlinde KDV matrah artırımından yararlanamayacaktır.
- KDV mükellefleri, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Ancak, mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde, faaliyette bulunan vergilendirme dönemleri için artırımda bulunabilirler.
- Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılip kesinleşen tarhiyatlar, artırımda ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.
- Artırımda bulunan yıllar kanuni defterleri sadece sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden incelenebilecektir, ancak artırım talebinde bulunan dönemler için tarhiyat önerilemeyecektir.
- Artırım talebinde bulunan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile KDV sorumluluğuna dair işlemler ile ilgili inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.
- KDV matrah artırımında ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmayacak, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmeyecek veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılamayacaktır.
- Sorumlu sıfatıyla ödenen katma değer vergisi beyanları (2 No.lu Beyan) için vergi artırımından yararlanılamayacaktır.

8.5 Gelir Stopaj ve Kurumlar Stopaj Vergisi Artırımı

Mükellefler, kanunda belirtilen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisini artırdıkları takdirde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak **artırıma konu ödemeler nedeniyle gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.** Artırım kapsamına stopaja tabi aşağıdaki ödemelere ilişkin beyanlar girmekte olup, bunlar dışındaki stopaja konu ödemeler konusunda idarenin inceleme ve tarhiyat yetkisi devam etmektedir.

- Çalıştırılan hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri,
- Serbest meslek erbabına yapılan ödemeler
- Kira ödemeleri (kooperatiflere yapılanlar dahil),

- Yıllara sari inşaat ve onarma işlerine ilişkin ödemeler (tam ve dar mükellef kurumlara yapılanlar dahil)
- Kar payı ödemelerinden
- Çiftçilere yapılan ödemeler,
- Vergiden muaf esnafa yapılan ödemeler

8.5.1 Hizmet Erbabına Yapılan Ücret Ödemelerinde Vergi Artırımı

Hizmet erbabına ödenen ücretlerden her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verilen (ihtirazi kayıtlarla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin **gayrisafi tutarların** yıllık toplamı üzerinden yıllar itibarıyla aşağıdaki oranlarda hesaplanacak gelir vergisini artırım olarak ödeyeceklerdir.

Yıllar	Hesaplanacak Gelir Vergisi
2018	%6
2019	%5
2020	%4
2021	%3
2022	%2

Artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak;

- Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden, en az bir döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar ortalaması alınmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunur ve bu tutar üzerinden gelir vergisi hesaplanacaktır.
- Hiç beyanname verilmemiş olması hâlinde, her ay için hesaplanacak asgari gelir (stopaj) vergisine esas olmak üzere en az;
 - İlgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,
 - İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar verilmiş olmak şartıyla izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,
 - Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde en az iki işçi,

Çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden ilgili yıl için belirlenen oranda gelir vergisini ödemek suretiyle matrah artırımından yararlanılabilecektir

8.5.2 Serbest Meslek Erbabına Yapılan Ödemeler ve Kira Ödemelerinde (Kooperatiflere ödenenler dahil) Vergi artırım

İlgili yıl içinde verilen (ihtirazi kayıtlarla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerde yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden ayrı ayrı olmak üzere yıllar itibarıyla aşağıdaki oranlarda vergi artırımını yapılacaktır. İlgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeyecektir.

Yıllar	Hesaplanacak Gelir Vergisi
2018	%6
2019	%5
2020	%4
2021	%3
2022	%2

İlgili yıllarda hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte bu türden ödemelerin beyannamede bulunmaması hâlinde;

- Serbest meslek ödemeleri için, ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarının %50'si esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,
- Kira ödemeleri için, ilgili yıllar için beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,

Ödemek suretiyle vergi artırımından yararlanılabilecektir.

8.5.3 Yıllara Sari İnşaat ve Onarma İşlerine İlişkin Yapılan Ödemelerde Vergi Artırımı

Yıllara sari inşaat ve onarma işlerine ilişkin yapılan ödemelere ilişkin (tam ve dar mükellef kurumlara yapılanlar dahil) **verdikleri muhtasar beyannamelerde yer alan gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden** ayrı ayrı olmak üzere 2018-2022 yılları için her bir yıl itibarıyla %1 oranında hesaplanan vergi artırımını yapılabilecektir.

İlgili yıllarda hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte bu türden ödemenin beyannamede bulunmaması hâlinde ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %3 oranında hesaplanacak verginin ödenmesi suretiyle artırımdan yararlanılabilecektir.

8.5.4 Kar Payı Ödemelerinde Matrah Artırımı

Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15 inci maddesinin ikinci fıkrası ve 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca yaptıkları kar payı ödemeleri üzerinden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olan sorumluların; her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak **verdikleri muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde beyan edilen kar payı ödemelerinin gayrisafi tutarlarının yıllık toplamı üzerinden** aşağıdaki oranlarda vergi artırım yapabileceklerdir. Bu kapsamda matrah artırımını bulunulması durumunda kurumlar vergisi yönünden de matrah artırımında bulunulması şarttır.

Yıllar	Hesaplanacak Gelir Vergisi
2018	%6

2019	%5
2020	%4
2021	%3
2022	%2

Vergi artırımında bulunulmak istenilen yılın vergilendirme dönemlerinde hiç muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmemiş olması veya beyanname verilmekle birlikte artırılması istenilen ödeme türünün beyannamede bulunmaması hâlinde, kurumlar vergisi mükelleflerince ilgili yıllar için artırılan kurumlar vergisi matrahlarının %80'inden az olmamak üzere belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergi ödenmek suretiyle kar payı artırım hükümlerinden yararlanılabilecektir.

8.5.5 Çiftçilere ve Vergiden Muaf Esnafa yapılan ödemelerde Vergi Artırımı

Çiftçilere ve vergiden muaf esnafa yapılan ödemelerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar 2018-2022 yılları için muhtasar beyannamelerinde beyan edilen tutarlar üzerinden (bir yıla iblağ edilmeksizin) **ilgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının %25'i oranında** hesaplanacak vergiyi ödemek suretiyle vergi artırımından yararlanmaları mümkün bulunmaktadır.

İlgili yıllarda hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte bu türden ödemelerin beyannamede bulunmaması hâlinde ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden,

- Çiftçilere yapılan ödemeler için %2,
- Vergiden muaf esnafa yapılan ödemeler için %5 oranında hesaplanacak verginin ödenmesi suretiyle artırımdan yararlanılabilecektir.

8.5.6 Gelir Stopaj Kurumlar Stopaj Vergisi Artırımında Ortak Hususlar

- Stopaj vergisi artırımında bulunmak için ayrıca gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartı yoktur (kar payı matrah artırımını hariç).
- Artırımda bulunulacak stopaj türlerine ilişkin olarak Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.
- Artırıma esas ücret tutarı ile matrahlar, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacaktır.
- Artırımda hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanmayacaktır.
- Matrah veya vergi artırımını yaptıkları dönemlere ilişkin olarak kanuni süresinde verilmediği anlaşılan beyannameler nedeniyle usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmayacaktır.

- Matrah veya vergi artırımı ile ilgili olarak doğru beyan yapılmaması veya vergi hataları nedeniyle eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılacak ve ilgili hükümlerde belirtildiği şekilde tahsil edilecektir.
- Matrah artırımında bulunulmuş olması, artırımda bulunulan dönemlerde Vergi Usul Kanunu'nun 367 nci maddesi kapsamında vergi suçuna yönelik incelemelerin yapılmasına engel olmayacaktır. Ancak, bu incelemeler sonucunda matrah veya vergi artırımında bulunulan dönemler ve vergiler için tarhiyat yapılamayacaktır

8.6 2022 Yılına ilişkin Matrah Artırımına Özel Hususlar

- 2022 takvim yılına yönelik matrah artırımında bulunulabilmesi için;
 - 2022 yılına ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmiş olması **ve**,
 - 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerde beyan edilen vergiye esas matrahların, 2021 takvim yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar ile 2022 takvim yılı üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın %40 oranında artırılması suretiyle bulunan tutarın **yüksek olanından az olmaması** (2022 takvim yılına ilişkin olarak; üçüncü geçici vergi beyannamesinin verilmemiş olması halinde ikinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinde beyan edilen matrahın %100 oranında artırılması, ikinci geçici vergi beyannamesinin de verilmemiş olmasının halinde birinci geçici vergi beyannamesinde beyan edilen matrahın %300 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar yapılacak kıyaslamada dikkate alınacaktır)
Şarttır.
- 2021 takvim yılı **ve** 2022 yılının üçüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş olması durumunda yukarıdaki kıyaslama yapılmayacaktır.
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları 2022 yılına ait zararlarının tamamı 2023 yılından itibaren izleyen yıl kârlarından mahsup edilemeyecektir.
- 2022 yılına yönelik matrah artırımında bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu yıla ilişkin yıllık beyannamelerinde hesaplanan vergilerinden mahsup edilemeyen geçici vergiler iade edilmeyecektir (Stopaj suretiyle ödenen vergiler iade edilebilecek).

8.7 VUK 359/b Kapsamında veya Terörle Bağlantılı Olduğu Konusunda Hüküm Giyenler Matrah Artırımı Hükümlerinden Yararlanamayacak, Bu Konuda Vergi İncelemesi Devam Edenler Şartlı Olarak Başvuru Yapabilecektir

Vergi Usul Kanunu'nun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasına göre göre defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler veya bu fiiller dolayısıyla incelemesi devam edenler ile terör suçundan hüküm giyenler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisaki yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenler, matrah artırımı hükümlerinden yararlanamazlar.

Ancak, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında, Vergi Usul Kanunu'nun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden hareketle yapılan vergi incelemesi devam edenlerin bu maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmaları durumunda, söz konusu vergi incelemesinin tamamlanmasına kadar bu artırımlara ilişkin olarak tahakkuk işlemleri bekletilecektir.

- Bu kapsamda artırımda bulunanlar hakkında, artırımda bulundukları dönem ve vergi türlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dâhil) önce veya yayımı tarihini izleyen günden itibaren on iki ay içerisinde başlanılan vergi incelemeleri ile bu kanunun yayım tarihi itibarıyla başlanmış incelemeler ile takdir işlemlerinin bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içerisinde sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmeyecektir. Söz konusu vergi incelemelerinden bu süre içerisinde sonuçlandırılanlarla ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmayacaktır. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.
- Bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla başlanmış vergi incelemesi kapsamında bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içerisinde bu fiillerin varlığının tespit edilmemesi durumunda, bu durumun tespitine ilişkin rapor veya yazı matrah veya vergi artırımında bulunan mükelleflere tebliğ edilecektir. Matrah ve vergi artırımı sonucu hesaplanan vergileri, tebligatı izleyen aydan başlamak üzere matrah ve vergi artırımı sırasındaki tercihlerine göre ödemeleri ve maddede öngörülen diğer şartları yerine getirmeleri koşuluyla söz konusu mükellefler beyan etmiş oldukları matrah artırımı hükümlerinden yararlanacaklardır.
- Bu mükellefler nezdinde VUK 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden hareketle yapılan vergi incelemesinin bu kapsam dışındaki incelemelerden veya takdir komisyonu kararlarından önce sonuçlanması ve 359/b maddesi kapsamındaki incelemelerden tarhiyata konu matrah veya vergi farkı

tespiti içeren (b) bendi kapsamındaki inceleme raporunun vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesi halinde, matrah veya vergi artırımının ihlal edilmemesi koşuluyla, 359/b kapsamı dışındaki incelemeye veya tarh işlemlerine devam edilmeyecektir.

- VUK 359/b bendi kapsamındaki inceleme raporundan önce bu bent kapsamına girmeyen inceleme raporu veya takdir komisyonu kararının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesi halinde, bu rapor veya karar, Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ayı aşmamak üzere VUK 359/b bendi kapsamındaki vergi incelemesi neticesinde düzenlenen raporların vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihe kadar bekletilecektir.
- VUK 359/b bendi kapsamında yapılan vergi incelemesi sonucunda bulunan matrah veya vergi farkı bu Kanunun Gelir-Kurumlar, KDV ve Stopaj matrah artırımı hükümleri ile birlikte değerlendirilecektir. Matrah veya vergi artırımına ilişkin taksitlerin tamamen ödenmesi şartıyla VUK 359/b bendi kapsamı dışında dışındaki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararları (vergi ziyaına VUK 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle sebebiyet verilmesi hali hariç) için tarhiyat yapılmayacaktır ve vergi cezası kesilmeyecektir. VUK 359/b maddesi kapsamı dışındaki incelemelere ilişkin raporlarda vergi ziyaına VUK 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle sebebiyet verildiğinin tespiti halinde, söz konusu raporlarda tespit edilen matrah veya vergi farkı ve VUK 359/b maddesi kapsamında yapılan vergi incelemesi sonucunda bulunan matrah veya vergi farkı, Kanunun matrah artırımına ilişkin hükümleri ile birlikte değerlendirilecektir.
- VUK 359/b maddesi kapsamında yapılan vergi incelemesinin tamamlanması sonucunda belirtilen maddedeki fiillerin varlığının tespit edilmesi halinde, bu mükellefler tarafından yapılan matrah veya vergi artırımları dikkate alınmayacaktır.
- VUK 359/b maddesi kapsamı haricindeki inceleme raporu veya takdir komisyonu kararından önce VUK 359/b maddesi kapsamındaki yapılan vergi incelemesinin sonuçlanması ve inceleme sonucunda bahse konu maddede belirtilen fiillerin varlığının tespit edilmesi halinde, VUK 359/b maddesi kapsamı haricindeki inceleme ve takdir işlemlerinin tamamlanmasına ilişkin süreler açısından VUK genel hükümleri uygulanacaktır.

8.8 Matrah Artırımına İlişkin Başvuru ve Verginin Ödenmesi

Başvuru: Matrah artırımı için 31 Mayıs 2023 ayı sonuna kadar ilgili vergi dairesine başvurulacaktır.

Ödeme: Peşin veya ilk taksit ödemesi 30 Haziran 2023 tarihine kadar ve **ayda bir taksit ödemeli** olmak üzere azami oniki eşit taksitte (beyanname damga vergisinin tamamı peşin) ödenebilecektir. Bu vergilerin bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi hâlinde, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilecek, **ancak bu durumda matrah artırımına ilişkin hükümlerden yararlanılamayacaktır.** Matrah veya vergi artırımı sonucunda **tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden %10 indirim yapılacaktır. 12 taksitle ödeme seçeneğinde ise 1,09 katsayı uygulanacaktır.**

8.8 Kesinleşmemiş veya Dava Safhasındaki Vergi İhtilafları ile Devam Eden Vergi İncelemelerinin Bu Kanun Hükümlerinden Yararlanılarak Sonlandırılması Halinde Belirtilen Tarhiyatların Uyumlu Mükelleflerde Vergi İndirimi Uygulamasının İhlali Sayılmaması

7440 sayılı Kanunun 3 ve 4 üncü maddelerine göre yapılandırılarak kesinleşen tarhiyatlar, yapılandırmanın ihlal edilmemesi şartıyla GVK'nın Uyumlu Mükelleflerde Vergi İndirimi Uygulamasına dair Mükerrer 121. maddesinin ikinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında kesinleşen tarhiyat olarak değerlendirilmeyecektir.

9. İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi

9.1 İşletmede Mevcut Olduğu Hâlde Kayıtlarda Yer Almayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşların Düzeltilmesi

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil), işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile aşağıdaki tabloda belirtilen şekilde beyan etmek suretiyle kayıtlarına intikal ettirebileceklerdir.

Türü	Kayda alınacak değer	Sorumlu sıfatıyla ödenecek KDV	KDV indirimi	Amortisman / Maliyet Kaydı	Karşılık Hesabı	Beyan ve ödeme zamanı
Emtia	Rayiç Bedel	Tabi olduğu KDV oranının yarısı	KDV indirimi Yapılır	Maliyet kaydedilir, satıştan doğan zarar kabul edilmez	Karşılık hesabı ortaklara dağıtılabilir, vergiye tabi değildir.	Mayıs 2023 Ayı sonuna kadar bir beyanname ve eki envanter listesi verilecek ve vergisi aynı sürede ödenecektir
Demirbaş Makine Teçhizat	Rayiç Bedel	Tabi olduğu KDV oranının yarısı	KDV İndirimi Yapılmaz	Amortisman ayrılmaz Karşılık Hesabı Birikmiş Amortisman Kabul Edilir	Karşılık hesabı ortaklara dağıtılamaz, dağıtıldığında vergiye tabidir	Mayıs 2023 Ayı sonuna kadar bir beyanname ve eki envanter listesi verilecek ve vergisi aynı sürede ödenecektir

Özel tüketim vergisi konusuna giren malları bu kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükellefler bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini de beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri hâlinde bu mallar bakımından özel tüketim vergisi için vergi cezası kesilmeyecektir.

9.2 Kayıtlarda Yer Aldığı Hâlde İşletmede Bulunmayan Varlıklara İlişkin Düzeltme

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dâhil), kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını aşağıdaki şekilde beyan etmek ve fatura düzenlemek suretiyle kayıtlarına intikal ettirebileceklerdir.

Türü	Kayıt Düzeltmesinde Dikkate alınacak Değer	Hesaplanacak KDV Oranı	Hesaplanan KDV Akıbeti	Beyan ve Ödeme Zamanı
Emtia	Maliyet + İşletmede Aynı Nevi Malların Kar Oranı, yok ise meslek odasının belirleyeceği oran	Mala İlişkin Geçerli Oran	Beyan Edilir	Mayıs 2023 Ayı sonuna kadar fatura düzenlenerek beyan ve her türlü yükümlülük yerine getirilir, ilk taksit beyan süresi içinde izleyen taksitler beyan süresini takip eden ikinci ve dördüncü ya da olmak üzere üç taksitte ödenir
Makine, teçhizat ve demirbaşlar	Kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilen rayiç bedel	İlgili iktisadi kıymete ilişkin geçerli oran	Beyan edilir	Mayıs 2023 Ayı sonuna kadar fatura düzenlenerek beyan ve her türlü yükümlülük yerine getirilir, ilk taksit beyan süresi içinde izleyen taksitler beyan süresini takip eden birinci ve ikinci ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir

9.3 Kayıtlarda Yer Aldığı Hâlde İşletmede Bulunmayan Kasa Mevcudu Ve Ortaklardan Alacaklar Hesaplarının Düzeltilmesi

- Bilanço esasında defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri yararlanır.
- 31/12/2022 tarihi itibarıyla düzenlenen bilançoda yer alan kasa mevcutları ve ortaklardan alacaklar ile ortaklara olan borçların net farkı (başka hesaplarda yer alsa dahi) yararlanır.
- Mayıs 2023 ayı sonuna kadar beyan edilmek suretiyle düzeltilecektir.
- Düzeltilen tutarlar üzerinden %3 oranında vergi Mayıs 2023 ayı sonuna kadar ödenir.
- Ödenen tutarlar gider kabul edilmez.

10. 7256 ve 7326 Sayılı Kanunların İlgili Hükümlerine Göre Yapılandırılan Alacaklardan Kalan Taksitler Bu Kanun Hükümlerine Göre Yapılandırılabilir

7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 2 nci ve 7 nci maddelerine göre yapılandırılan ve 7440 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödemeleri devam eden alacaklar açısından, borçlular talep etmeleri hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilir. Bu takdirde, 7256 ve 7326 sayılı

kanunlar kapsamında ödenen taksitler için yapılandırma hükümleri geçerli sayılır, bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için anılan kanunlara göre tercih edilen taksit süresine uygun katsayı uygulanır, kalan taksit tutarlarına konu alacaklar vadesinde ödenmemiş alacak 24abul edilerek bu Kanunun ilgili hükümlerine göre yapılandırılır ve ödenmemiş taksitlere ilişkin kalan katsayı tutarlarının tahsilinden vazgeçilir.

11. Ek Vergiye İlişkin Düzenleme

7440 sayılı Kanunun TBMM’de görüşmeleri sırasında verilen önerge ile ek vergi alınmasına ilişkin olarak Kanunu’un 10. Maddesine (27). Fıkra olarak EK VERGİ alınmasına dair hükümler eklenmiştir. Önerge gerekçesinde ek verginin Kahramanmaraş depreminin oluşturduğu olumsuz etkilerin giderilmesi ve afetzede vatandaşlarımızın acil ihtiyaçlarının karşılanması ve bölgenin yeniden inşasına kaynak sağlamak amacıyla getirildiği belirtilmiştir.

11.1 Ek Verginin Matrahı ve Oranı

Ek vergi kurumlar vergisi mükelleflerinin 2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde Kurumlar Vergisi Kanunu ile diğer Kanunlarda yer alan düzenlemeler uyarınca kurum kazancından indirim konusu yapılan **istisna ve indirim tutarları ile Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 32/A maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisine tabi matrahlar üzerinden %10 oranında** hesaplanacaktır.

Kurumlar Vergisi Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde düzenlenen **istisnalar*** ile **yurtdışından elde edilen ve en az %15 oranında vergi yükü taşıdığı** tevsik edilen istisna kazançlar üzerinden ise **%5 oranında ek vergi hesaplanacaktır.**

Özel hesap dönemi tayin edilen mükelleflerde ek vergi, 2023 yılı içinde sona eren hesap dönemi için verilmesi gereken kurumlar vergisi beyannamelerinde hesaplanacaktır.

Ek vergiye konu indirimler, başta Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 10. maddesinde sayılan indirimler ve başka kanunlarda yer alan benzer nitelikli indirimlerdir. Farklı muhasebe uygulamalarından kaynaklanan düzeltmeler kapsamında yapılan indirimlerin, dönemsellikten kaynaklanan düzeltme niteliğindeki indirimlerin, geç gelen faturalardan kaynaklanan indirimlerin, iptal edilen kıdem tazminatı karşılıklarından kaynaklanan indirimlerin ve benzeri nitelikli indirimlerin bu kapsamda olmadığını değerlendiriyoruz.

11.2 Ek Vergiye Tabi Olmayacak Kurumlar Vergisi Mükellefleri

6/2/2023 tarihi itibarıyla, Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illeri ile Sivas ilinin Gürün İlçesinde **kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan kurumlar vergisi mükellefleri** ek vergiden muaf olacaktır.

11.3 Üzerinden Ek Vergi Hesaplanmayacak Olan Kurumlar Vergisi Beyannamesindeki İstisna ve İndirimler

Kurumların 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesindeki aşağıda yer verilen istisna ve indirimleri üzerinden ek vergi hesaplanmayacaktır.

- Yatırım fon ve ortaklık istisnası (KVK Md. 5/1-d)
- Kooperatiflerde risturn istisnası (KVK. Md. 5/1-i),
- Taşınır ve taşınmaz malların Sat-Kirala-Geri Al işlemlerinden doğan kazançlarda istisna (KVK Md. 5/1-j),
- Varlık ve hakların varlık kiralama şirketlerine satışından doğan kazançlarda istisna (KVK Md. 5/1-k),
- Kur Korumalı Mevduat hesaplarından sağlanan kazançlarda istisna (KVK. Md. Geçici 14),
- Sponsorluk harcamaları (KVK. Md. 10/1-b),
- Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-c)
- Okul, sağlık tesisi, öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi ve bakım ve rehabilitasyon merkezi ile ibadethanelerin inşası ve mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-ç)
- Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ve köyler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan veya Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen ya da desteklenmesi uygun görülen yerlere yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-d),
- Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan bağışlar (KVK. Md. 10/1-e),
- İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan bağış veya yardımlar (KVK. Md. 10/1-f),
- Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan edilen gelirin %10'unu aşmayan kısmı (KVK. Md. 10/1-g),
- Engelliler Hakkında Kanuna göre kurulan korumalı işyeri indirimi (KVK. Md. 10/1-h),
- Yatırım indirimi istisnası (GVK. Mad. Geçici 61),
- İlgili Kanunları uyarınca kurum kazancından indirilebilen bağış ve yardımlar ile 10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 407 nci maddesi kapsamında tanımlanan mikro ve küçük işletmelerin teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-ge ve tasarım merkezlerinden elde ettikleri istisnaya ve indirimine konu kazançları.

11.4 Ek Verginin Beyan ve Ödemesi

Ek vergi 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesi (özel hesap dönemine tabi olanlarda 2023 yılı içinde sona eren hesap dönemi için verilmesi gereken kurumlar vergisi beyannamesi) ile beyan edilecektir. Hesaplanan ek vergi ilk taksiti kurumlar vergisinin ödeme süresi içinde, ikinci taksiti bu süreyi takip eden dördüncü ayda ödenecektir.

11.5 Ek Verginin Gider Kaydı

Bu vergi ödeyen kurumların vergi matrahlarının belirlenmesinde **gider ve indirim olarak dikkate alınamayacak** ve hiçbir vergiden **mahsup edilemeyecektir**. Vergilendirmede dikkate alınmayacak olmasına karşın ödenecek ek vergi tahakkuk ettiği 2023 yılı ticari kazancıyla ilişkilendirilecektir.

2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulması, ödenecek ek vergi için bu döneme ilişkin inceleme ve tarhiyat yapılmasına engel teşkil etmeyecektir.

Ek verginin, dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin ödenecektir. Dolayısıyla beyannamede zarar çıksa veya geçmiş yıl zararının mahsubu nedeniyle matrah oluşmasa da bu verginin ödenecektir.

11.6 Ek Verginin Anayasaya Uygunluğu Tartışması

7440 sayılı Kanunun geçici 1.maddesi ile getirilen ek mali yükümlülükle, geriye yürümezlik, eşitlik gibi vergilendirme ilkelerinin ihlal edilip edilmediği hususu henüz söz konusu madde yasalaşmadan kamuoyunda tartışılmaya başlanmıştır. Getirilen ek mali yükümlülüğün hesap dönemi başlangıcında belirli olmaması nedeniyle, vergi ödevlilerince sonradan öngörülmesinin de mümkün olmadığı, ödevlilere, hukuk düzeni tarafından beklenmeyen ve öngörülmeyen sorumluluk yüklenilmesinin hukuk devleti ilkesi ile bağdaşmayacağı, öte yandan ek verginin matrahının kurum kazancından yapılan indirim ve istisna tutarları ile indirimli kurumlar vergisi matrahı olarak belirlenmiş olmasının, Anayasanın mali güce göre vergilendirme, vergi yükünün adaletli dağılımı ve eşitlik ilkelerine aykırılık teşkil edeceği bu tartışmalarda öne çıkmıştır.

Bu kapsamda, arzu eden mükelleflerin ek vergiye ilişkin beyanı ihtirazi kayıt şerhli yapmaları, beyannamenin verilmesini takiben otuz (30) günlük sürede de dava açmaları mümkündür.

** Kurumlar Vergisi Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde düzenlenen istisnalar şunlardır:*

- Kurumların tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun sermayesine katılımlarından elde ettikleri kazançlar (iştirak kazançları istisnası)*
- Kurumların kurucu senetleri ile diğer intifa senetlerinden elde ettikleri kâr payları,*
- Kurumların tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri kâr payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirleri, bu fonların dönem sonu değerlemesinden doğan değer artış kazançları*
- Kurumların tam mükellefiyete tabi diğer yatırım fonu katılma paylarından elde ettikleri kâr payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler (portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen kazançlar hariç), bu fonların dönem sonu değerlemesinden doğan değer artış kazançları*